

Til: Universitetsstyret

Fra: Universitetsdirektøren

Sakstype: Vedtakssak (V-sak 38/22 – møtenr. 6/2022)

Møtedato: 18. oktober 2022

Notatdato: 7. oktober 2022

Arkivsaksnr:

Saksansvarlig: Ellen Johanne Caesar

Saksbehandler: Per Heitmann, VØS / Marianne Knarud, Udir.stab

---

Budsjettinnspill 2024

Bakgrunn

I henhold til tildelingsbrevet for 2022 skal budsjettforslag for 2024 sendes Kunnskapsdepartementet (KD) innen 1. november 2022. KD skriver: «*Institusjonene kan melde inn behov for større satsinger utenfor gjeldende rammebevilgning. Departementet bruker satsingsforslagene til å identifisere de viktigste behovene i universitets- og høyskolesektoren.*»

KD ber om at satsingsforslagene som fremmes skal være av større karakter, og bidra til løfte UH-sektorens behov fram i regjeringens budsjettforhandlinger, ref. mal for innspill (vedlegg 1). Erfaring tilsier også at det er mer formålstjenlig å rette fokus mot større satsinger. Tilbakemeldingen på mindre forslag har ofte vært at disse må dekkes innenfor eksisterende rammer. Et eksempel på dette er UiOs innspill til 2023-budsjettet om finansiering av fireårig bachelor i særlig krevende språkfag.

Hovedproblemstilling

Styret skal vedta UiOs innspill til statsbudsjett 2024.

UiO er opptatt av en forutsigbar og god finansiering av sektoren og forskningssystemet. Dette understrekes i den innledende teksten i innspillbrevet til departementet. Forøvrig foreslås følgende konkrete satsninger.

I prioritert rekkefølge foreslås:

- a) Økning av medisinerutdanningen - inkludert studieplasser til Campus Sørlandet og Campus Innlandet
- b) En utdanningssatsing innenfor framtidsteknologier på Kjeller, Lillestrøm
- c) Nytt klinikkbygg for odontologi

I tillegg til innspillene ovenfor varsler UiO et framtidig innspill knyttet til et nasjonalt kunnskapsmiljø for bærekraft på nedre Blindern, ref. vedlegg 2.

Disse forslagene spilte UiO også inn som satsingsforslag til 2023-budsjettet.

To forslag fra innspillet til 2023-budsjettet anbefaler vi ikke å ta med i innspillet til 2024-budsjettet: Fireårig bachelor i særlig kravende språkfag og nytt veksthus på Tøyen. Det første er begrunnet med at det gjelder et for lite beløp til å kalles satsingsforslag, og vi ser ikke at et slikt forslag vil kunne få politisk gjennomslag nå. Når det gjelder veksthuset på Tøyen foreligger det svært tydelige signaler fra politisk hold om at dette prosjektet ikke vil bli realisert som et statlig byggeprosjekt de nærmeste årene. Universitetsdirektøren arbeider videre med saken med sikte på å finne budsjettmessige løsninger som kan realisere et nytt, faglig viktig veksthus.

Gjennom saksbehandlingen er det ikke kommet inn andre forslag til innspill.

Vedtaksforslag

Universitetsstyret slutter seg til universitetsdirektørens framlagte prioriteringer til satsingsforslag utenfor rammen for 2024.

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Ellen Johanne Caesar
avdelingsdirektør

Vedlegg:

1. Kunnskapsdepartementets veiledning for utarbeidelse av budsjettinnspill
2. Utkast til UiOs innspillsbrev til statsbudsjettet for 2024

Vedlegg til tildelingsbrev 2022: Veiledning for fremstilling av satsingsforslag for 2024 for statlige universiteter og høyskoler

Institusjonens satsingsforslag skal inneholde eventuelle satsingsforslag utenfor rammen. Satsingsforslagene skal nummereres i prioritert rekkefølge og oppsummeres i tabell i begynnelsen av dokumentet, jf. følgende mal for tabell:

Prioritet	Satsingsforslag	2024	2025	2026
1	Eks.1: Prosjekt A	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner
2	Eks.2: Prosjekt B	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner
3	Eks.3: Prosjekt C	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner

Tekstlig omtale av et satsingsforslag skal:

- være på inntil en halv side
- redegjøre for hvordan tiltaket er knyttet til målene for sektoren og institusjonens egne mål og profil
- oppgi beløpet det søkes om
- besvare relevante spørsmål i [utredningsinstruksen](#)

Veiledning til særskilte forslag

1. Forslag til satsinger knyttet til større byggeprosjekter

Eventuelle forslag til satsinger eller innmelding av behov knyttet til større byggeprosjekter forutsetter at behovs- og funksjonsanalyse allerede er gjennomført, jf. [Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39](#), sist endret 13. januar 2017:

Presentasjon av satsingsforslag for byggeprosjekter skal bygge på institusjonenes strategier og campusplaner og inneholde:

- redegjørelse for hvordan prosjektet er knyttet til nasjonale mål og institusjonens egne virksomhetsmål og strategiske prioriteringer
- vurdering av institusjonens eksisterende bygningsmasse og effektiv utnyttelse av denne
- dokumenterte vurderinger av behovet (utredninger og vurderinger institusjonene har gjort), jf. instruksen
- alternative løsninger for å dekke arealbehovet

2. Søknad om studieplasser

Ved eventuell søknad om midler til nye studieplasser skal institusjonene oppgi antall studieplasser (inkludert type, varighet og kategori A-F). Kostnadsanslag er ikke nødvendig.

3. Søknad om endret innplassering av utdanningsprogram

Eventuell søknad om endret innplassering av kategori for eksisterende utdanningsprogram må sendes departementet som en del av institusjonens samlede satsingsforslag. Søknader som sendes utenom institusjonens årlige satsingsforslag behandles ikke.

Innspill til statsbudsjett for 2024 fra Universitetet i Oslo (Utkast)

Norge er under omstilling. For å lykkes må vi investere i utdanning, forskning og innovasjon. Nasjonal verdiskaping i en globalisert verden krever at Norge har universiteter som konkurrerer internasjonalt. UiOs satsingsforslag vil bidra til omstilling, økt konkurransekraft og kunnskapsberedskap, i tråd med ambisjonene i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Satsingsforslagene som angår Kjeller og medisinerutdanningen vil også bidra til økt desentralisert utdanning.

Et velfungerende forskningssystem

Forutsigbar finansiering er helt avgjørende for et velfungerende forskningssystem, inkludert for universitet og høyskolesektoren. Derfor er Forskningsrådets økonomiske situasjon svært bekymringsfull. Vi er glade for regjeringens signaler i statsbudsjettet for 2023, som vil muliggjøre en Fripro-utlysning våren 2023. Samtidig er vi bekymret for hva de store tilbakebetalingene vil bety for norsk forskning. Brå kutt vil svekke fremragende forskning og føre til at verdensledende fagmiljøer raskt bygges ned.

Vi er også bekymret over at UiO fortsatt vil få en svakere økonomisk utvikling enn gjennomsnittet i sektoren. Dette til tross for at UiO er Norges klart fremste forskningsuniversitet.

UiOs konkrete satsingsforslag

Økt kapasitet på medisinerutdanningen i Norge

Hva skal vi få til og hvorfor? Vi er glade for at behovet for flere studieplasser i medisin også er løftet frem i regjeringsplattformen. UiO støtter Grimstadutvalgets konklusjoner og mener det er viktig at Norge utdanner en større andel av sine egne leger for å sikre et bærekraftig helsevesen i årene fremover. UiO og Sørlandet sykehus HF jobber med en desentralisert utdanning for medisinstudenter i Agder, kalt UiO Campus sør. Høsten 2023 vil de første medisinstudentene være på plass med undervisning fra UiO og nær praksis på Sørlandet sykehus. Med etableringen av UiO campus sør i Agder er dermed UiO på vei til å følge regjeringens satsning på desentralisert medisinutdanning. Med tildeling av ytterligere studieplasser kan kapasiteten økes. På lengre sikt ønsker UiO å etablere en tilsvarende Campus Innlandet.

Hvilke tiltak må til for å realisere dette? Vi viser til brev av 22.06.21 om kostnadsberegninger for varig finansiering av økt antall studieplasser og engangsinvesteringer på bygg. Kostnadsberegningene legger fram estimater og konsekvenser for en økning på hhv. 100 og 210 studieplasser. Ved full implementering av økningen i alle seks studieår vil medisinstudiet ved UiO totalt ha hhv. 2040 og 2700 studenter. Dette vil bety en vesentlig bedre utnyttelse av Helse Sør-Øst som undervisningsarena for medisinstudenter. Økt antall studenter vil også medføre en økning på hhv 195 og 410 årsverk (hvorav hhv 92 og 192 vitenskapelige stillinger), noe som vil gi en betydelig styrking av forskningsaktiviteten innenfor de medisinske fagfeltene både ved UiO og i HSØ.

UiO: Fremtidsteknologier

Hva skal vi få til og hvorfor? UiO: Fremtidsteknologier er en ambisiøs utdannings- og forskningssatsing i samarbeid med forskningsmiljøene på Kjeller og næringslivet. Satsingen skal gi mer relevant utdanning og sikre bedre rekruttering til forskningsmiljøer og teknologibedrifter, samt utvikle studentmiljøet på Kjeller med fokus på innovasjon og praksis. UiO er etablert på Kjeller med Institutt for teknologisystemer (ITS), som er vertsinstitutt for satsingen. Fagområder utenfor ITS, spesielt nukleærteknologi og nukleærmedisin, skal også utvikles innenfor satsingen. Satsingen blir et kraftfullt bidrag til et fremtidsrettet og bærekraftig næringsliv for Norge, og støttes av Institutt for energiteknikk, Forsvarets forskningsinstitutt, NORSAR, Justervesenet, Norsk institutt for luftforskning, Kunnskapsbyen Lillestrøm, Kjeller Innovasjon, Lillestrøm kommune og Legemiddelindustrien. UiO ønsker å utvikle arbeidslivsrettede utdanninger innen:

- Romteknologi • Autonome systemer, kybernetikk og sensorteknologier • Fornybare energisystemer • Datasikkerhet og Cyber Security • Radiofarmasi og nukleærteknologi • Etter- og videreutdanning i samarbeid med næringslivet.

Høsten 2022 tok ITS opp sju flere kybernetikkstudenter enn tidligere og rekrutterer flere ansatte. Fra 2023 blir Masterprogram i romsystemer en realitet med 10 studieplasser initielt. ITS har det siste året også huset studentorganisasjonen Portal SpaceRocket, som blant annet tester og bygger rakettmotorer på testrampene ved instituttet. Satsingen på Kjeller er således i gang, men for at det skal bli kraft over satsingen behøves et større antall studieplasser og rekrutteringsstillinger over statsbudsjettet.

Regjeringen har ambisjoner om mer regional utdanning, samarbeid med arbeidslivet og praksis. Regjeringsplattformen løfter fram potensialet for økt verdiskaping ved å tilrettelegge for utvikling og produksjon av legemidler, tilrettelegging for en norsk industriell verdikjede for rombasert infrastruktur og tjenester for småsatellitter, samt utvikling av batteri- og hydrogenvirksomhet. Vi deler disse ambisjonene, men for å lykkes må vi utdanne atskillig flere med kompetanse innenfor områdene over. En videreutvikling av Kjellermiljøene, der utdanning, forskning, innovasjon og næringsliv veves tettere sammen, vil bidra til alt dette. I vedlegg 3 beskriver vi de mange positive virkninger satsingen vil ha.

Hvilke tiltak må til for å realisere dette? Et betydelig antall studieplasser nødvendig for å sikre en robust finansiering som muliggjør oppskalering. Vi ber derfor om en tildeling over statsbudsjettet på 100 studieplasser årlig i en femårsperiode, samt 5 rekrutteringsstillinger årlig i 5 år (til sammen 25 stillinger) i samarbeid med næringslivet. *I 2024 innebærer dette en tildeling til 100 studieplasser med halvårseffekt, 4,7 mill. kroner, og 1/3 års effekt av 5 rekrutteringsstillinger, 2,3 mill. kroner.* [beløpene skal gjennomgås og eventuelt oppdateres]

Byggeprosjekter

UiO vil opprettholde forslaget om nytt klinikkbygg for odontologi på Gaustad.

Nedre Blindern: Et nasjonalt kunnskapsmiljø for bærekraft

UiO ønsker, i tillegg til de konkrete forslagene over, å varsle om et satsingsforslag knyttet til utviklingen av et helhetlig nasjonalt kunnskapsmiljø for bærekraft på Nedre Blindern.

Klima- natur, og energikrisene verden står overfor krever ny kunnskap og nye former for kunnskapsutveksling. Til det kreves både fremragende forskning i enkeltdisipliner, omfattende tverrfaglighet og nye former for samarbeid mellom sektorer. For å møte disse utfordringene vil UiO utvikle Nedre Blindern til et nasjonalt kunnskapsmiljø for bærekraft. Nedre Blindern skal bli en kraftfull katalysator for en bærekraftig omstilling lokalt, nasjonalt og globalt, i samarbeid med private og offentlige aktører utenfor UiO.

Satsingen er i tråd med UiOs Masterplan for eiendom og inngår i ambisjonen om å skape et flerfunksjonelt innovasjonsdistrikt fra Gaustad til Majorstuen, Oslo Science City. Overflyttingen av fagmiljøer til Livsvitenskapsbygget frigjør arealene på Nedre Blindern til ny utvikling med større grad av tverrfaglighet og faglige satsinger knyttet til energi og bærekraft. To betydelige bygg skal tømmes og må i det videre renoveres og utnyttes godt. Dette vil kreve stor innsats fra UiO og satsingen vil derfor delvis tas over interne budsjetter. En vesentlig del, da særlig hva gjelder Kjemibygningen, vil kreve KD- finansiering, ref. departementets tildelingsbrev til UiO for 2021 (punkt 3C i utviklingsavtalen). Satsingen foreslås realisert gjennom renovasjon av eksisterende bygningsmasse, og byggene skal selv demonstrere bærekraft. Gjenbruk, energiøkonomisk og klimavennlig bygging og drift legges til grunn. Gjennom bruk av ny forskning kan byggeprosjektet bidra til grønn innovasjon i byggenæringen.

UiO har i inneværende år arbeidet med et faglig konsept for Nedre Blindern som skal danne grunnlaget for fremtidig arealbruk. Konseptet vil ferdigstilles innen utgangen av 2022 og vil knyttes til det nye punkt d) av UH-lovens paragraf 1.1. om at universiteter og høyskoler skal «bidra til en miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig utvikling.»

UiO har store og sterke naturvitenskapelige miljøer, som inkluderer internasjonalt ledende forskningsmiljøer innen klima og miljø, samt fagmiljøer på høyt internasjonalt nivå innen humaniora, samfunnsvitenskap, medisin og juss. Fremragende forskning og langsiktig satsing på tverrfaglighet er avgjørende forutsetninger for satsningen, og vil være et bærende element i utviklingen av den faglige aktiviteten så vel som byggenes innretning.

Et utredningsarbeid for å sikre et gjennomarbeidet og styrbart investeringsprosjekt er nødvendig. Prosjektet skal gjennomføres på et nøkternt kostnadsnivå og ulike finansierings- og gjennomføringsmodeller som i dag ikke kan brukes i sektoren, bør i den sammenheng vurderes. UiO arbeider aktivt med utviklingen av egen eiendomsportefølje. Utviklingen av Nedre Blindern handler også om å få en mer kostnadseffektiv samlet portefølje ved å redusere andelen av virksomhet i leide lokaler, og en mer hensiktsmessig bruk av bygningsmassen.